ԳԱՅՄԱՆՔ

Տարեկան գին Կ. Պոլսոյ համար 8 Մէճ.
» Գաւառաց » 10 Մէճ.
Վեցամսեայ Կ. Պոլսոյ » 4 Մէճ.
» Գաւառաց » 5 Մէճ.
Իւրաքանչիւր թերթի գին 60 փա՛ր.
Յանուցման տողը մէկ անգամի համար 3 ղուրուշ, երկու անգամի համար 2 ղուրուշ. աւելի անգամներու համար զատ սակարկութիւն կ'ըլլայ։

ՄԱՍԻՍ

ԼՐԱԳԻՐ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

ԳԱՅՄԱՆՔ

Դուրս գացած լրագրաց համար ծախքը խմբագրութեան վրայ է։
Լրագրոյս վերաբերեալ նամակ կամ որ և իցէ գրութիւն Խմբագիր—Տնօրէնին պիտի ուղղուի Ղալաթիա՝ Սանտրճըլար Ճատտէսի թիւ 198, Նորօ խան, Մասիսի գրասենեակ։
Չառնուած նամակը չվճարուած նամակ չընդունուիր։

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ 16 ՄԱՐՏ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

Կայսերական կառավարութեան ձեռք առած խաղաղարար միջոցներուն հակառակ, ապստամբաց և պատսպարելոց մէկ մասը կը յամառին ապակելին գործադրելու։ Լրագիրները խօսակցութիւն մը կը հրատարակեն, որ Դալմաթիոյ կառավարիչ Ռօտիչ զօրավարին և Տուժիի վանաց վանահայր Մէլանթի արքիմանդրիտին մէջ տեղի ունեցեր է։ Գ. Ռօտիչ յորդորեր է յիշեալ Արքիմանդրիտն, որպէս զի պատսպարեալները տեղերնին վերադառնալու հրաւիրէ, ապահովութիւն տալով թէ մեծ տէրութիւնք վստահ են որ Բ. Դուռն իր առած խոստումները պիտի կատարէ։ Արքիմանդրիտը պատասխաներ է թէ Հերսեկցիներն ո՛չ ապահովութիւն, ո՛չ ապրուստ ունին, և թէ պէտք է որ վերադառնալու համար իրենց միջոցներ տրուին։ Գ. Ռօտիչ ըսեր է թէ այս միջոցները տալ Բ. Դրան կը վերաբերի, որոյ վրայ Արքիմանդրիտը կրկներ է թէ Օսմանեան զօրքը պէտք է Պօսնայէն և Հերսեկէն ելնեն, որպէս զի պատսպարեալք վերադառնալու համարձակին։ Իսկ Գ. Ռօտիչ ծանուցեր է թէ զօրքերը ժողովուրդը պիտի պաշտպանեն, ուստի և չեն կրնար հանուիլ. թէ Աւստրիա մինչև մարտի վերջը պայմանաժամ կուտայ պատսպարելոց որ իրենց տեղերը դառնան, և թէ այն պայմանաժամէն վերջը պատսպարելոց նպաստը պիտի դադրի և սահմանադլուխները խստիւ պիտի փակուին։ Արքիմանդրիտն այ գործն Աւստրիոյ տէրութեան խղճին ձգեր է, և երբ Գ. Ռօտիչ յայտարարեր է անոր թէ իբրև հովիւ՝ փոխանակ իր հօտը գրգռելու և աղետից մատնելու՝ պէտք է հնազանդութեան յորդորէ, Արքիմանդրիտն ալ պատասխաներ է թէ իբրև հովիւ պէտք է որ հօտս պաշտպանեմ։ Այսպէս շարունակեր է խօսակցութիւնն, և երկրորդ տեսութիւն մ'ալ արդիւնք մը չկրնալով ունենալ, Արքիմանդրիտը ետ ալ վերադարձեր է։

Անկէց կրնայ տեսնուիլ որ պատսպարելոց մէկ մասն, և հետևաբար ապստամբաց մէջէն ոմանք դիմադրութեան միտք ունին։ Բայց ինչպէս յայտնի է՝ ամեն ապստամբութիւն մէկէն 'ի մէկ չվերջանար. հրոսախումբեր կը հատնին և պահ մ'ուրիշ հրոսախումբեր կ'ելլեն, քանզի մարդս չուզեր իր դիտաւորութենէն մէկէն 'ի մէկ ձեռնթափ լինիլ. բայց եթէ մեծ տէրութեանց հաշտարար քաղաքականութիւնը շարունակէ, և եթէ մերձաւոր իշխանութեանց կողմէն յայտնի միջամտութիւն չըլլայ, տարակոյս չըկայ թէ քանի որ Բ. Դրան ձեռք առած խոհական միջոցները գործադրին, ա՛յնչափ ալ միտքերը պիտի ապահովին, և պատսպարեալք պիտի սկսին վերադառնալ խմբովին։ Արդէն մասնակի վերադարձողներ կան։

Մարտ 13ին գիշերը Սերվիոյ Միլան իշխանն իր նախարարներն 'ի խորհուրդ հրաւիրեց ներկայ պարագայից մէջ իր կառավարութեան բռնելիք ընթացից վրայ խորհելու համար։ Նախորդ նախարարք ալ հըրաւիրուած էին ներկայ գտնուելու, և կըսուի թէ խաղաղութիւնը պահպանելու որոշում տրուեր է։ Սերվիա փոխառութիւն մ'ընել կուզէր, բայց չյաջողեցաւ Գաղղիոյ Անգլիոյ և Գերմանիոյ մէջ. եթէ քանի մը Հօլանտացի սեղանաւորաց հետ եղած բանակցութիւններն ալ անյաջող ելնեն, այն ատեն ներքին բանի փոխառութենէ մ'ուրիշ ճար չմնար։ Ռուս լրագիրք կը ծանուցանեն թէ Յունաստանի կառավարութիւնը Սերվիոյ առաջարկութիւն ըրեր է պաշտպանողական և յարձակողական դաշնադրութիւն մը կնքելու. սակայն Հելլենացւոց ներկայ պարագայից մէջ բռնած խաղաղական դրից, և Պուլղարաց բաժանումէն 'ի վեր Տաճկաստանի հետ բարեկամական յարաբերութիւններ հաստատելու միտմանց, և Սլավեան միութենէն խուսափելու դիտաւորութեանց նայելով, հաւանական չթուիր որ Սլավաց ձեռընտու լինին։

Լիւպլիպրաթիչի և իր ընկերակցաց ձերբակալութեան ժամանակ Խրուաթիոյ և Դալմաթիոյ մէջ բռնական գրգռութիւն ծագեցաւ, և ժողովուրդն ուզեց արձակել զանոնք, բայց Աւստրիայի զինուորականք զանոնք պահպանելով բանտարկութեան տեղը տարին։

Խօքանդի խանութեան Ռուսիոյ երկրին հետ միացումն Անգլիական լրագրաց զայրոյթ չ'պատճառեց։ Այսպէս կը տեսնուի որ Անգլիոյ հասարակաց կարծիքը Ռուսիոյ կեդրոնական Ասիոյ մէջ ըրած շարժմանց վրայ առաջուան չափ դիւրագրգիռ չէ։ Ժամանակ մը՝ երբ Ռուսիա Ասիոյ մէջ փոքր յառաջդիմութիւն մ'ընէր, իսկոյն Անգլիացւոց կասկած կուտար, և լրագիրներն ալ Հնդկաստանի դէմ յարձակողական նպատակներ կ'ընծայէին Ռուսիոյ։ Բայց քանի մը տարիէ 'ի վեր Ռուսիա խանութիւններ գրաւեց առանց Անգլիացւոց նախանձը շարժելու։ Թայմս լրագիրը կ'արդարացնէ իսկ զՌուսիա, Հնդկաստանի մէջ Անգլիացւոց ընթացքն օրինակ բռնելով։ Անգլիացիք երբ Հնդկաստանի մէջ երկիր մը կը գրաւէին, վայրենի դրացեաց հանդիպելով կը պարտաւորէին անոնց յարձակումները զսպել, և այսպէս իրենց աշխարհակալութիւնն ընդլայնել։ Նոյն վիճակին մէջ է նաև այսօր Ռուսիա, որ մինչև քաղաքակիրթ տէրութեան մը սահմանակից չըլլայ, չպիտի կրնայ այս ընթացքէն դադրիլ։ Ուստի Անգլիացիք այժմէն իսկ Ասիոյ մէջ Ռուսիոյ սահմանակցութեանը ընելեայն հաճութիւն կուտան. թէև այս ալ խիստ դժուարին կը համարին՝ երկու տէրութեանց մէջ գտնուած անհուն հեռաւորութեանց նայելով։ Խօքանդի խանութիւնը բուն Ռուսիոյ երկրէն հազար մղոն հեռի է, ուստի հոն պատերազմի մթերք և պաշար տանելու արդէն մեծ դժուարութիւններ կան, և հոնկէ քաղաքակիրթ թշնամւոյ մը վրայ չկրնար յարձակիլ ըլլալ։ Ռուսիա առ այժմ Խօքանդի հին անունն ընդունելով յիշեալ երկիրը Գաւառ Ֆէրղանայի անուանեց, որոյ կառավարիչ կարգեց Բոլքօֆի զօրավարը, և բնակիչք հնազանդութեամբ ընկալան Ռուսիոյ հպատակութիւնն ու օրէնքը, որ իրենց կրօնքը կը յարգէ և ընտանիքն ու կալուածքը կ'ապահովէ։

Թուրքաստանի կազէթ լրագիրը կը ծանուցանէ թէ Եւրոպական Ռուսաստանէն Թուրքաստան բնակելու գնացող Ռուս գիւղացւոց թիւն օր քան զօր կը մեծնայ։ Շատերն Աշտարխանայ, Թամպօֆի և Սամարայի գաւառներէն կ'ելլեն։

Ամերիկայի Միացեալ-Նահանգաց ծերակոյտը մեծագոյն մասամբ օրինաց ծրագիր մ'ընդունեց, որով հանրապետութեան նախագահին տարեկան թոշակը 50,000 տոլարէն 25,000 տոլարի կ'իջնէ։ Հարուստ հանրապետութիւնը խնայութեան օրինակ մը կուտայ այսպէս ուրիշ երկիրներու։

Վիէննայի Նուվէլ Բռէս Լիպր լրագիրը Մէթքովիչէն մարտ 21 թուով տրուած հետևեալ հեռագրոյը կը հրատարակէ,

«Գ. Լաքարտօ՝ Նահանգապետին երկրորդն՝ յաջողեցաւ երէկ ձերբակալել Լիւպլիպրաթիչի հրոսախումբին մնացորդն, որ 200ի չափ մարդէ կը բաղկանար, երբոր Նորէնթա գետէն անցնելու վրայ էին։ Այսօր յիշեալ խումբը Մաքարսքա զըրկուեցաւ։

«Մեր սահմաններուն մօտ ապստամբութիւնը վերջացած կը համարուի։»

Ռակուզայէն մարտ 22 թուով Բէշթայի Լոյտ լրագրին տրուած հեռագրոյ մ'ալ կը ծանուցանէ թէ Մուխթար փաշային ապստամբաց գլուխներուն հետ ըրած բանակցութիւնները զինադադարի մը յանգեր են, որոյ միջոցին խաղաղութեան վերաբերեալ կարգադրութեանց վըրայ պիտի բանակցին։

ՎԵՐՋԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Փարիզ 24 մարտ.

Ներքին գործոց նախարարը փարիզի թաղապետներն ընդունելով խիստ պահպանողական հանրապետութեան խնամատար խօսքեր ըրաւ, որք յոյժ լաւ տպաւորութիւն մ'ըրին։

Երեսփոխանաց ժողովն 170ի դէմ 307 ձայնիւ որոշեց որ Մօրպիհան նահանգէն ընտրուած Գ. Մէնի երեսփոխանին ընտրութեան վրայ քննութիւն ըլլայ՝ կղերին միջամտութեանը պատճառաւ։

Ժողովը նաև պաշարման վիճակին անմիջապէս բարձումն որոշեց։

Ծերակոյտը ներողութեան առաջարկութեան վրայ իր որոշումը տալէ առաջ երեսփոխանական ժողովոյ որոշմանը պիտի սպասէ։

Պէրլին 24 մարտ.

Էօժէնի կայսրուհին իր Լուի որդւոյն հետ Քասլէ եկան ծպտեալ, և Նաբոլէոն երրորդի բնակած Վիլհէլմսհեօհէ պալատն այցելեցին։

Լոնտրա 24 մարտ.

1858ի Օսմանեան փոխառութեան գործակատարը կը ծանուցանէ թէ մարտ 1ին վճարելի կէս կտրօնին համար պէտք եղած ստակը պատրաստ է իր քով, բայց վճարելու եղած բաժիններուն վճարման համար պէտք եղածին չափ դրամ չունի, որովհետև Անգլիոյ Պանքան չէ ուզեր Եգիպտոսի հարկին վրայ քաշուած 28,210 անգլիական լիրայի փոխանակագիր մը վճարել։

Մատրիտ 24 մարտ.

Սալամանքայի եպիսկոպոսը կրօնի միութիւնը պաշտպանեց ծերակուտի ժողովին մէջ։

Փարիզ 24 մարտ.

Ներքին գործոց նախարար Գ. Ռիքար՝ թաղապետներն ընդունելով յայտնեց թէ կառավարութիւնն երկրին պահանջած պահպանողական միջոցներ ձեռք առնելու դիտաւորութիւն ունի։

Լոնտրա 25 մարտ.

Անգլիական լրագիրք կը ծանուցանեն թէ Ռուսաց Աղէքսանդր կայսրն իր առողջութիւնը դարմանելու համար հարաւային Եւրոպիոյ կողմերը բնակելու պիտի գայ, կայսրութեան խնամակալ կարգելով իր գահաժառանգ որդին։

Վիքթորիա թագուհին իր կենդանագրին ընծայեց Գ. Տիզրայէլիի։

Սուէզ 25 մարտ.

Կալէսի իշխանը Սուէզ հասաւ և այսօր Գահիրէ գնաց։

Նիւ-Եօրք 25 մարտ

Ապստամբական շարժում մը ծագեցաւ Մէքսիկայի մէջ. Ապստամբք Ճալապա քաղաքն առին։ Այս ապստամբութեան յառաջդիմութիւնը մեծ մտահոգութիւն կը պատճառէ Միացեալ-Նահանգաց։

Ռակուզա 25 մարտ.

Մուխթար փաշան, Ալի փաշան և Վասա էֆէնտին մեր քաղաքէն եկան Դալմատիոյ կառավարիչ Ռոտիչ զօրավարին հետ խորհրդակցելու ։

Գաւհրէ 26 մարտ.

Կոլլէսի իշխանին գալուն առթիւ կոչունքներ տրուեցան ։ Իշխանը քանի մ'անգամ տեսակցեցաւ խոխովին հետ ։

Փարիզ 27 մարտ.

Օտար տէրութեանց քով գտնուող գաղղիական դեսպանաց ոմանց համար փոխուելու խօսք կայ, ինչպէս նաև Կ. Պօլսոյ դեսպան Պ. Պուրկօնի ։

Քաղաքական յանցանաց համար դատապարտելոց ներում շնորհելու մասին Ներկայացուցչաց առաջարկութեանց մէջ ամենէն աւելի ընդունելութեան հաւանականութիւն ունեցողն հետևեալն է ։

« Երեսփոխանութիւնը կառավարութեան հաստատամտութեանն ու գթութեան վրայ վստահ ըլլալով ինդրոյ կարգին կանցնի ։

Լոնտրա 27 մարտ

Օսմ. Քօնս.		15 15/16
փոխ	.865	20
»	1869	18 1/8
»	1871	23 1/2
»	1872	29 1/2
«	1873	18 1/8
Եգիպտ.		58 11/16
Անգղ. Քօնս.		94 5/16

Լիվերբուլ 27 մարտ

Բամպակ Միտլինկ—Օրլէան	6 3/4
» Ֆայր Տօլէրան	4 5/8

Ծախուած 12000 հակ ։

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Վեհ. Սուլթանը շաբաթ օրը Չրաղանի պալատը գնաց բնակելու ։

Պոսնիոյ և Հէրսէկի զօրաց ընդհանուր հրամանատար Ահմէտ Մուխթար փաշայէն մարտ 9/21 թուով Բ. Դրան եկած հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Նիքշիչի բերդը նպարատեղ զօրագունդ մը 500 ապստամբաց պաշտպանելով կառքի բանուեր և ապստամբներէն 60 հոգի սպաննելով ու վիրաւորելով ցիրուցան ըրեր է ։ Իսկ կայսերական զօրաց կողմէն երկու հոգի մեռեր և հօթն ալ վիրաւորուեր են ։ Հետևեալ օրը Բրիսթաչի մօտերն ալ ապստամբներ տեսնուեր են, բայց առանց լեռներուն խորերը փախեր են ։

Պոսնիոյ կուսակալն ալ հեռագրով լուր կուտայ Բ. Դրան թէ անցեալ հինգշաբթի օրը քանի մը Գօրատաղցիք Նօվի-Պազարի Պասիք անուն գեղին մօտ Հիւսէյին անուն հովիւ մը վիրաւորելով անոր 31 այծը քշեր տարեր են, Այս խռովութեան վրայ Գօրատաղի իշխանութեան գանգատ ըլլալով, յափշտակեալ այծերն անմիջապէս ետ տրուեր են, և յանցաւորներն ալ պատժել խոստացուեր է ։

Յիշեալ կուսակալը կը ծանուցանէ նաև թէ 39 սահմանապահ զինուորք Կրահօվայի մօտ երեք հարիւրի չափ ապստամբաց պատահելով աղդարար նշաններով իմացուցեր են 'ի Կրահօվա, և անմիջապէս հարիւրապետ Օսման աղան բաւական զօրքով հոն հասեր, և ապստամբաց վրայ յարձակելով ժամ ու կէս կռուելէ ետև զանոնք փախուցեր է ։ Յիշեալ ապստամբները զինուորական համազգեստի նման համազգեստ հագած են եղեր ։

Կայսերական հեռագրութեանց և թղթատարութեանց վերատեսուչ Նաժէր փաշան այսօր Վիեննա կերթայ՝ Աւստրո-Հունգարական թղթատարութեանց տնօրէնութեան հետ կարգադրութիւն մ'ընելու վրայ բանակցելու ։

Կայսերական կառավարութիւնն Ինճիրքէօյի արքունական գործարանն Սրարմաչէթի գործարան ընել որոշեց ։

Նմանապէս Ցէյխանայի քով մեծ չէնք մը շինել կուտայ չուխայի գործարան ընելու համար ։

Պէտք եղած մեքենաներն ալ դէն ապսպրուեցան Անգղիայէն ։

Այս երկու գործարանաց վարչութիւնն արքունի փողերանոցի նախարարութեան ձեռքը պիտի ըլլայ ։

Պազարճըքէն եկած հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ մարտ 20 ին 11 հոգի բռնուեր են ժանտախտէ յիշեալ քաղաքին մէջ և չորս հոգի մեռեր են ։

Ոստիկանութիւնը դեռ կըփնտռէ Օրթագեղի մէջ կատարուած ոճրագործութեան հեղինակները ։

Չարագործաց հետ կռուի բռնուող երկու եղբայրներէն մին՝ Վասիլ, որ դանակի ծանր վէրքեր ընդունելով դարմանուելու վրայ է, յայտներ է թէ իր եղբօրն առընթեր ճանալով զարնուիլ ու ինալը տեսնելով՝ երկաթէ գաւազան մը գտեր (որոյ օգնութեամբ չարագործները տախտակամածին դուռը բացեր էին), և մարդասպանին զարկեր է. բայց թանձր մութ ըլլալուն չէ կըցեր որոշել թէ գլխէ՞ն կամ ուրիշ կողմէն վիրաւորեր էր զայն ։

Արդ, ոստիկանութիւնն իմացեր է որ քանի մը խուժեններ՝ անցեալ շաբաթ օրն Օրթագեղէն Չէնկէլքէօյ հիւանդ մը փոխադրեր են, որ վիրաւորեալ չարագործն ըլլալ կը կասկածուի. Հետևաբար յիշեալ հիւանդ խուզարկութեամբ փնտռելու ետևէ է ։

Վերոյիշեալ Վասիլն և իր դժբաղդ եղբայրն՝ ուրիշի օգնութեան հասնելու մարդասիրական պարտականութեան զոհ եղած և երկուքին ալ ընտանիքը նեղութեան ու կարօտութեան մէջ ինկած ըլլալով, Օրթագեղի բնակիչներէն քանի մ'առատաձեռն անձինք՝ գլխաւորապէս Եւրոպացիք՝ յիշեալ ընտանեաց օգնելու համար հանգանակութիւն մը բացած են ։

Աղապ—գափուի և Գասըմ փաշայի մէջ տեղն Ամպար-Արքայի թաղին մէջ կեցած հին գերեզմանատան մէջ այս օրերս ընդարձակ խուզարկութիւնք կըլլան, որոց նպատակն այլ և այլ կերպիւ կըպատմուի: Ոմանք կըսեն թէ գանձ գտնելու համար է, որովհետև հօճա մը երազին մէջ տեսեր է որ բազում հարստութիւնք թաղուած են եղեր այն տեղը. ոմանք ալ կըսեն թէ ժամանակաւ այն տեղ յունական եկեղեցի կայ եղեր, ուստի կարևոր հնութիւններ գտնելու նպատակաւ յիշեալ գերեզմանատունը փորելու ձեռնարկուեր է ծովակալութեան հսկողութեանը ներքև, և արդէն քանի մը հին քարէ սիւներու կտորներ և խոյակներ գտնուեր են ։

Թոփանայի ոստիկանութիւնն հինգշաբթի օրը տեսակ մը ծովապատակ ձեռք ձգեց. Այս գողն հրեայ նաւավար մ'է, որ նաւակին մէջ այլ և այլ նպարներ լեցուցած Բոսփորի նեղուցին մէջ երկաթ նետող գլխաւորապէս անգղիական նաւերուն քով կերթար նպար կըվաճառէր, և եթէ նաւաստի մը բան մը գնելով անգղիական լիրայ մը տար անոր, հրեան՝ կեղծ Նաբոլէոն ոսկի մը կուտար և մնացեալն ալ մանր դրամով ։

Հրեան այսպէս ժամանակ մը շարունակելէ ետև, հինգշաբթի օրը Պէօյիւքտէրէի առջև երկաթ նետած անգղիական նաւու մը մալթէցի նաւաստին ալ նոյն խաղը խաղցած ժամանակ բռնուեցաւ ։

Անցեալ շաբաթ Սամաթիա երկու տարեկան աղջիկ մ'այրեցաւ ։

Մայրը դրացիին տունը ժամանակ անցունելու երթալով տղեկը կը պառկեցնէ, մօտը կանթեղ մը դրած ։ Տղան կարթննայ մօրը բացակայութեան միջոցին, և կանթեղին քովը երթալով ինչպէս կըլլայ՝ հանդերձը կըբռնկի, և թէպէտ աղաղակը լսելով մայրն ու դրացիք կը հասնին, բայց ուշ ։ խեղճ տղեկը չարաչար խանձուած ըլլալով երկու օր չարչարուելէ ետև մեռաւ ։

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՕԼԻՍ

15 մարտ. երկուշաբթի իրիկուն	18, 5
16 մարտ. երեքշաբթի առաւօտ	
բացուելու	17, 36
ժամ 5 ին	17, 34

Կ. Պօլիս 15 մարտ.

Կայսերական Օսմանեան բանկի Անգղիոյ			3, 6
« փոխանակման միջ.	»		2, 8
Կ. Պօլսոյ Պանքայի	»		4.20
Բրէտի Ճէնէրալ	»		3,20
Բէօյթ Օսմանօ—Թիւրք			—
Երկաթուղւոյ		Ֆր.	48
Փոխ. 1863		»	115
» 1865	»	»	115
» 1869	»	»	101
» 1872	»	»	32
» 1873	»	»	99
Թուրքական		Օսմ. լիր	1,45

ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՑ
15 ՄԱՐՏ

Անգղ. լիրա	դուրուշ	110 30
Նափոլէոն ոսկի	»	88 22
Իմբերիալ Ռուս	»	89 35
[illegible]	»	51 30
Հնգ ֆրանք	»	—
[illegible]	»	106 20
Գլինա	»	138

ԱԶԳԱՅԻՆ

ՀՐԱՒԷՐ ԱՌ ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՐԵՍՓՈԽԱՆՍ

Ազգային Ժողովը նիստ ունի յառաջիկայ ուրբաթ մարտ 12 'ի Ղալաթիա ։

Ատեանը պիտի բացուի ճիշդ ժամ 6ին և գոցուի 10ին ։

Հրաւիրեալ են Երեսփոխան էֆէնտիներն՝ իրենց ազգասիրական պարտականութիւնը կատարելու փութալ ։

6 մարտ 1876
'Ի Պատրիարքարանի Հայոց
Կ. Պօլիս

ՊԱՏՐԻԱՐՔ Կ. ՊՈԼՍՈՅ
ՆԵՐՍԷՍ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ

ՕՐԱԿԱՐԳ

1° Խնդիր Սահմանադրական պատասխանատուութեան Ս. Պատրիարք Հօր.

2° Կրկին տեղեկագիր խորհրդարանական խառն յանձնաժողովոյ 'ի վերայ խնդրոյն Աղթամարայ (դռնփակ) ։

Ատենադպիր
Հ. Ս. Ալթունեան

Ուրբաթ աւուր Ազգային Ժողովոյ նիստին վերջը՝ Վսեմ. Ատենապետ փաշան իմացուց թէ Ս. Պատրիարք Հօր ներկայացուցած խնդրոյ վրայ կարծիք յայտնելու պաշտօն ունեցող խորհրդարանական խառն յանձնաժողովն՝ Աղթամարայ կաթողիկոսական խնդրոյն վրայ իր երկու եկեղեցական անդամոց հետ չկրնալով համաձայնիլ, երկու զատ տեղեկագիր բերած է ։ Եւ որովհետև խնդիրը ծանր է և փափուկ, առաջարկեց որ դռնփակ նիստի մէջ վճռուի. և ահա այս առաջարկութեան համեմատ, որ ներկայ գտնուող ժողովականներէն ընդունուեցաւ, յառաջիկայ ուրբաթ աւուր նիստին մէջ Աղթամարայ կաթողիկոսական խնդիրը դռնփակ նիստով պիտի քննուի ։

ԿԱԹՈԼԻԿ ՀԱՅՈՑ ԳՈՐԾԵՐԸ

Կը լսենք թէ գաւառաց ոմանց մէջ Հասունեան պաշտօնէից առք եղելուն և կաթոլիկ եկեղեցիներն ու առաջնորդարանները բռնութեամբ գրաւելուն շարժառիթ և քաջալեր եղեր է՝ Գեր. Տ. Յովհան Քիւրքճեան Պատրիարքին * Հասունեանց հետ մերձեցած ըլլալը ։

Սակայն գաւառաց առաջնորդներն առանց վհատելու Գեր. Պատրիարքին այս ընթացքէն և տուած լքուցիչ պատասխաններէն, իրենց պաշտօնը շարունակելէ ետ չեն կեցեր և Կ. Պօլսոյ վարչական ժողովին դիմելով հրահանգ և խորհուրդ խնդրեր են ։ Վարչական ժողովն ալ հեռագրով պատուէր ղրկեր է առաջնորդաց, որ իրենց պաշտօնին մէջ հաստատուն կենան առանց սրտաթափ ըլլալու, որովհետև իրենց ընթացքը տէրութեան հրովարտակներուն և որոշմանց կատարելապէս համաձայն է, և առոր ամենէն մեծ ապացոյցն է որ Հասունեանք՝ Քիլիսի և Պէրութի եկեղեցիները գրաւելէ ետև՝ տեղական իշխանութեանց ըստիպմամբ հարկադրուեր են ետ դարձնել. Պրուսայի եկեղեցին գրաւելու համար եղած պատրաստութիւններն ալ տեղական իշխանութեան ձեռք առած ազդու միջոցներուն շնորհիւ 'ի դերև ելեր են ։

Վարչական ժողովը կայսերական կառավարութեան կողմէ գտած այս զօրեղ պաշտպանութեան համար շնորհակալութեան թուղթ մը գրեր է առ Բ. Դուռն, և միանգամայն խնդրեր է որ գաւառաց մէջ Հասունեաններէն գրաւեալ ուրիշ ազգային սեփականութիւններն ալ վերստին ազգային առաջնորդաց և երեսփոխանաց յանձնելու համար հարկ եղած հրամանները շնորհուին ։

Կը լսենք նաև թէ հայ կաթոլիկ ժողովուրդն իր երեսփոխանական և վարչական ժողովոց անդամներուն վրայ մեծ վստահութիւն ունենալով, Գեր. Յ. Քիւրքճեան պատրիարքին վերոյիշեալ ընթացից վրայ պէտք եղած միջոցներուն տնօրէնութիւնն ու գործադրութիւնն առ այժմ վարչական ժողովին խոհականութեանը յանձներ է, վստահ ըլլալով, որ 'ի պահանջել հարկին՝ թէ՛ վարչական և թէ՛ երեսփոխանական ժողովներն իրենց պիտի դիմեն ։

Ղալաթիոյ Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ քահանայներէն Արժ. Տ. Բարթողիմէոս Սէֆէրեան, որ քանի ժամանակէ 'ի վեր հիւանդ էր, երէկ իրիկուն իր մահկանացուն կնքեց 'ի հասակի 90 ամաց, և վաղն առաւօտ ժամ 2 ին օծման արարողութիւնը պիտի կատարի Ղալաթիոյ Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցին ։

ԴՐՈՒԽՏԻ ԸՆՏԱՆԻՔ

ԵՐԿԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ
ԽՐԻՄԵԱՆ ՀԱՅՐԻԿԻ
ՆԱԽԱՐԱՆ
(Շար. և վերջ տես Թիւ 1805)

Ցո՛ւց, յո՛ւց, յետս դարձիր. Թող

---

* Յայտնի է որ օգտակարութեան պատճառաւ Տիգրանակերտ գնացած է ։

տուր, մահ է, մի հայր, ձեռներդ թօթափէ այդ զեղծմանց փոշիներէն. ընտանեկան սրահիդ սեմոց վերայ այս աւանդը գրէ. ՏԱՆԻՐ ԶՔԵԶ։ Այդ խնամոտն աւանդը մի մանուկ կարդա միշտ, չափ ու սահման դիր տանտիկին կառավարութեանդ, հացդ չափով կեր, ջուրդ չափով խմէ, հանդերձդ չափով հագիր. Թո՛ղ Հայոց տիկնայք քառասուն կանգուն հազար թերթիկ չըջազգեստը տասն կանգունի փոխեն, որ բաւ և շատ է այնչափ մարդոյ հասակի վայելչութեանն, զոր Արարիչը չափով ստեղծեր է։ Թող այր մարդիկ իրենց այն սպիկիկ նեղ ձև հանդերձը փոքր ինչ ընդլայնեն, որ անձկութենէն չպատռի։ Թող չափ դնեն դարձեալ ընտանեկան այն ամեն պէտքերուն, զխանալով թէ պէտքերն անբաւ են, չորս օր ըստ օրէ կը հնարէ Եւրոպիոյ ձեռարուեստ հանճարը. և մարդոյն ցանկութիւն և հաճոյքն անհուն անսահման են. եթէ չափ չդնենք, մարդ մի անդէտ մանուկ է, կը վազէ միշտ դէպ 'ի սիրուն խաղալիկները։

Ուրեմն պէտք է խոհական ու կատարեալ մարդ լինինք. սանձ դնենք մեր մանկամտութեան. փորձառութեամբ և մեծամեծ տուժերով տեսանք և կը տեսնենք մեր ընտանեկան բիւրաւոր աղէտները թէ նիւթական և թէ բարոյական։

Ժամ հասաւ, խօսողանիմ քեզ, ո՛վ ազգ Հայոց. չորս տարուան Պատրիարքութեանս շրջանին մէջ քու ընտանեկան բազմապատիկ աղէտներն ես ինքնին տեսայ, և այդ աղէտներուն մէջ՝ տասնեակ աղէտաւոր էին ամուսնական խնդիրները. որք թէ ո՛րչափ և քանի՛պատիկ ծանրալուր են, ես կը ծածկեմ այդ թուանշանը և խնդրոյ պատմութիւնը չեմ յայտներ քեզ։ Եթէ կը դժուարիս հաւատալ՝ ինձ վկայ և ապացոյց կը կոչեմ սոյն Պատրիարքարանի Դատաստանական խորհրդոյ արձանագիրը։ Այսպէս մեր ընտանեկան զեղծմունքներուն բովանդակ ցանկը պէտք չէ որ միայն այդ արձանագրէն կը սորվինք, վասն զի մեր այս աւուր խորթանչիր ընտանեկան կեանքը կենդանի արձանագրութիւն է. մարդ որ աչք ունի՝ կարդայ զայն կարդալ առանց ու հրապարակաց մէջ, որ ցուցանք յայտնութիւն կը չըջի նայելով իրբև Անգղիոյ լորտ և Թագուհի, կարծելով թէ իր հարստութիւնն՝ Անգղիոյ անսպառ ոսկին է։

Ո՛չ, ո՛չ, այնպէս մի կարծէք, ո՛վ Հայոց ընտանիք, ճանչցէք ձեր չափն ու վիճակը. դուք շատ աղքատ էք ոսկւով ու մտքով. աղքատ էք դաստիարակութեամբ և ազատութեամբ. աղքատ էք գործունեայ աշխատասիրութեամբ. աղքատ էք խնամոտն տնտեսագիտութեամբ։ Առանց մտաւոր և նիւթական հարստութեան՝ դու մինչ որժամի՞ կը համարիս զքեզ նոյն Եւրոպական ժողովրդոց ճոխ կեանքը վայելել։ Տանի՛ր, այդ կեանքը՝ այդ յառաջադիմութիւնը՝ ճակատի անխոնջ քրտինքով, բազմակերպ արհեստ գործերով, հարիւրաւոր տարիներու մէջ հազիւ շահ կազմուած է. և դու դեռ երէկ սկսեցիր նոր Եւրոպայի այս քերական կարդալ, կը կարծես ու կը համառե՞ս թէ ուսեալ և քաղաքակիրթ Եւրոպացի դարձար։

Ես կը գովեմ քու եռանդը, որ կը ձգտիս դէպ 'ի յառաջադիմութիւն և քաղաքակրթութիւն. միայն թէ սխալ ըմբռնած ես, որպէս թէ զեխութիւն, զեղծմունք, նորաձևութեան բուռն տենչանքը, անմարդ քաղաքակրթութեան նմանողութիւն է։ Այդ նոյն իսկ քաղաքակիրթ ժողովրդոց մէջ սինլքոր մասին կարծիքն է և վարք։ Դու աչքիդ ու ոգիդ ու աչքին ժողովրդոց բարի ու պարկեշտ օրինակին հետևիր, որոց ամենայն ինչ կշռով ու չափով է, որոց ընտանեկան կեանքին լոյս և առաջնորդ՝ ուսումն, դաստիարակութիւն և տնտեսութիւնն է։ Քաղաքակիրթ ժողովուրդն այս երեք բաներով կշռէ իւր ընտանեկան կեանքը. այս երեք բաներն են, որով նոքա բարերաստիկ և երջանիկ կային աշխարհիս վերայ։ Վասն զի ուսման լուսով հաց կը գտնեն. դաստիարակութեամբ հոգին և սիրտ կրթելով բարի ընտանիք կը կազմեն. իսկ տնտեսութեամբ հայրենի սեղան և այլ կեանքի պիտոյքները չափով ու կշռով կը մատակարարեն, միշտ հոգալով ապագայի անստոյգ օրերն, որ անշուշտ կը պատրաստեն մարդուն համար կամ երջանիկ բարօ. կամ թշուառ կեանք։ Բայց մարդ իւր ներկային մէջ կամ զգաստութեամբ կամ ապշութեամբ իւր ապագայ օրերն ինքնին ձեռօք կը պատրաստէ. զի ներկայն՝ ապագային հիմն է և ապագայն ներկային յաջորդութիւն և շէնք։

Բովանդակենք մեր յորդորական ճառը. ո՛վ դուք ընտանիք Հայոց, ուղղեցէք ձեր ներկայն, որ ապագայն ուղիղ լինի. տնտեսեցէք ձեր ներկայն, որ ապագային հաց չի պակսի։ Մի մոռնաք վերաշինել երեք պայմաններն՝ որ մեր թշուառ կեանքը կը բարւոքեն, և այն է՝ լուսով հաց գտէք, դաստիարակութեամբ բարի ընտանիք կազմեցէք, իսկ խնամոտն տնտեսութեամբ հոգացէք միանգամայն ձեր ներկայն և ապագայն։

Ցաւալի յորդորս ներողութիւն կը խնդրեմ քննող ընթերցողներէն. ես միայն ԴՐԱԽՏԻ ԸՆՏԱՆԵԱՑ դանէն հայրենիս տեսութեամբ անցի. թերի և անկատար սաւերագիծն և եթ հանելով՝ բազմաշխատ տնտեսագէտ գրչաց կը թողում ընտանեկան կեանքին ընդարձակ և ճշգրտահան պատկեր ըստ արժանւոյն 'ի լոյս հանել։

Ահաւասիկ առ Մեծ. Ա. Զանդէֆենար ուղիղ շնորհակալութեան ուղերձն.

ԴՐԱԽՏԻ ԸՆՏԱՆԻՔ Ձեր շնորհիւ 'ի լոյս կը հանեմ, շնորհ ունիմ Ձեզ. մի անգամ և եթ առանց բացում ժամանց խնդրեցի. Դուք անդէն իսկ պատրաստ կայ'ք յօժարակամ օգնել մեր դուզնաքեայ փառանց պսակել։

Դուք գիտէք իսկ թէ քանի՛ դժուարութիւն են դեռ մեր ազգին մէջ գրագիտական Մեկենասներ, որ ասկէ հետ գիրք սիրեն և յօժար լինին աքնասէր հեղինակին երկն ու ջանքը ոսկով պսակել։

Որչա՛փ դժուարին է մեծ ազգի ազնիւ սնտուկ թղթին ու մտին հետ փոխանակել, որ այս աշխարհիս ազատելով մամոնայն է։ Եւ դուք փոխանակեցէք զայն. որ քաջ գիտէք կշռել ու համեմատել թէ ինչ է ոսկին և ինչ են չղէտ համարուած թուղթ և միտ։

Պարծի՛ր դու, դեռ քեզ նման քիչ մարդիկ գիտեն թէ ոսկին հող է. թուղթ և միտ լոյս են. Բայց լոյսը գրաւանին տակ և մթան մէջ անլոյս կը մնայ՝ եթէ ոսկին չօգնէ ու չհանէ զայն 'ի լոյս։

Ուրեմն ոսկին և գրիչ, թուղթ և միտ և կուժ թէ մալ... հողոյն Մամոնայն՝ այս միացեալ խումբն և անխոս ապրանք լոյս կը ցոլան և մեր աշխարհի յառաջադիմութեան մեծ միջոցներն են. Երանի՛ թէ այս զօրաւոր ապրանք միշտ իրարու պատահին, և հէք երկրներն իւր վաստակոց մեկենաս գտնէ։

Ես գովք զքեզ և դեռ պիտի գովեմ, որչափ յաջողէ Տէր ինձ բան յօրինել. իսկ դու որ կը սիրես լոյս և Հայ ընտանեաց կեանք և բարգաւաճումն, տուր, մի խնայեր, քաջալերէ միշտ աքնասէր մշակաց վաստակաւոր գրիչը. թող գրիչը լոյս հանէ և ոսկին սփռէ զայն Հայոց աշխարհին։

Յիշէ դու, քու սեպուհ պարտիքն է այս, զի դու այն աշխարհին մի սիրական զաւակն ես, թերևս հին հայրենիքդ այն չքնաղ Անին է, յորմէ դժխեմ բախտն զպաղդ յատարութիւն վարեց։

Յիշէ նաև, մի՛ մոռնար աշխէկարայ մօրդ ազգխական մեծ պարտիքդ. ո՛հ, այդ մեր սեպուհ անդրանիկ մայրիկը՝ իւր ընդմնուսր դրախտին բիւրաւոր ընտանիք համապատ կարող, և ինքն այրի մնացեր անմխիթար կը նստի որպէս բու իւր աւերակաց վերայ։

Ձեռն տուր ինձ, լոյս տանք ու սրբենք մեր մօր արտասուքը, որ Շիրակայ չքնաղ փառաց վերայ դեռ ողբալով կուլայ։ Ձեռն տուր ինձ, չինենք զոր աղխատութիւն փոխեց թղթով մեր երկրին. Շինենք, այո՛, չէ թէ նիւթական քարով, այլ գիտութեան լուսով. քարը գիրաշարժ է, միշտ կը կործանի, իսկ լոյսն անշարժ է հաստատ և կայուն, միշտ անկործան կանգուն կը մնայ։

Ուստի մաղթանք հին աշխարհի յողդողդ քարը, հինն. մեր հայրենիքն այս անգամ լուսով հիմնարկենք. լուսով զգանենք ինչ որ խաւարը կորոյս. զի Հայոց ապագայն լոյսն և ապաւէն լոյսն է միայն և ուրիշ ոչինչ։

Ռ.Զ.Դ

ՄԵԾ. ՏՈՔԹԷՕՐ ՄԻՀՐԱՆ ԱՐԾՐՈՒՆԻ

Կարօտեալ հիւանդները ձրի կը խնամէ, Ուրբաթ օրերը Խասգիւղի Ճեմարանը ժամը վեցէն մինչև ութը. և Չորեքշաբթի օրերը Խասգիւղ Ս. Ստեփաննոս Եկեղեցւոյն մէկ սենեակը ժամը հինգէն մինչև եօթը. իսկ միւս օրերը ժամը վեցէն մինչև տասը իրեն դիմող հիւանդները կ'ընդունի իւր տունը Խասգիւղ Փէշտըմալճի փողոց թիւ 4։

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՔ

ՔՐԻՍՏՈՆԷՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ԼՈՒՏԵՐԱԿԱՆ ՀԱՅԵՐ

ՏԵՏՐ 5 6 և 7

Գրեաց Պ. Տիգրան Գ. Գաւաֆանճեան

Կը ծախուի ամեն Հայ գրավաճառաց խանութները և կամուրջի գլուխ Պառաքան։ Գին 100 փարա։

ՓԱՐԻԶ ՅԱՄԵՐԻԿԱ

ՀԵՂԻՆԱԿ

ԲԺԻՇԿ ՐԸՆԷ ԼԸՖԷՎՐԸ

Ժամանակակից հրատարակութեանց մէջ գրեթէ եզական յաջողութիւն մի գտնող այս գործը՝ որ քիչ ատենի մէջ միլիոններով տպուած է Եւրոպայի մէջ, հայերէնի թարգմանուելով 'ի լոյս ընծայեալ Տէօլէեան տպարանէն։

Կը գտնուի Ս. Գ. և Եղիազարեան գրատունը Եէնի-ճամի փողոց թիւ 8, և այլ գրավաճառաց քով. գին 2 ֆըրանք։

Երկրորդ և վերջին հատորն ամսոյս 23 ին պատրաստ պիտի ըլլայ։

ԻԼԱՆ

Ասաքիրի շահանէ Նամը ադիղ իտարեսինէ հէման թէսլիմ օլունմաք վէ պէհասը թէսլիմինտէն իթիպարէն 31 կիւն միւտտէթինտէ սիմ մէճիտիյէ նիրմի պիրէր պուչուք դրուշ օլարաք խազինէի մըգդէրեան վերիլմէք իւզէրէ մուպայեա օլունաճաք օլան 1000 քըյէ խոմպուլինին պեհէր քըյէսի 9 վէ 1000 քըյէ հինտաղինին պեհէր քըյէսի 15 վէ 2000 արշըն պ. ր նումերօ քալըն ինկիլիզ քեթէն պեզինին պեհէր արշընը 8 վէ 120 քըյէ տէլիքլի սաճըն պեհէր քըյէսի 12 դրուշ օլարաք թալիպլէրի եօհատէսինտէ օլուպ իշպու մարտը Բումինին օն աէքիզինճի փէնճշէնպիհ կիւնիւ դարարը քաթիլէրի վերիլեճէյինտէն, իթա իթմէյէ թալիպ օլանլարըն նէվմի մէզքիւրտէ Տարը Շուրայի ասքէրիյէ կէլմէլէրի։

13 Մարտ 1876

Պապը Սէրասքէրի 2

Ասաքիրի շահանէ Էլպիսէ անպարը իչին Լամանը մաքպուզ սէնէտլէրինին փիրուտինտէ սիմ մէճիտիյէ նիրմի պիրէր պուչուք դրուշ հիսապըյլա հավալէթէն թէսլիմ օլունմաք իւզէրէ մուպայեա օլունաճաք օլան 10000 թօփ 11 լիպրալըք ամերիքանըն պեհէր թօփը 84 վէ 10.000 թօփ տախի 12 լիպրալըք ամերիքանըն պեհէր թօփը 94 դրուշ օլարաք թալիպլէրի եօհատէսինտէ օլուպ իշպու մարտը Բումինին օն աէքիզինճի փէնճշէնպիհ կիւնիւ դարարը դաթիլի վերիլեճէյինտէն, իթա իթմէյէ թալիպ օլանլարըն նէվմի մէզքիւրտէ Տարը Շուրայի ասքէրիյէ կէլմէլէրի։

13 Մարտ 1876

Պապը Սէրասքէրի 2

Ասաքիրի շահանէ Էլպիսէ անպարընա հէման թէսլիմ օլունմաք վէ էսմանը մաքպուզ փիրուտինտէ պէր վէճհի փէշին սիմ մէճիտիյէ նիրմի պիրէր պուչուք դրուշ օլարաք վերիլմէք իւզէրէ մուպայեա օլունաճաք օլան 20.000 արշըն սըք թանաֆուչինըն պեհէր արշընը 90 փարայա թալիպի եօհատէսինտէ օլուպ իշպու մարտը Բումինին օն աէքիզինճի փէնճշէնպիհ կիւնիւ դարարը քաթիլի վերիլեճէյինտէն, իթա իթմէյէ թալիպ օլանլարըն նէվմի մէզքիւրտէ Տարը Շուրայի ասքէրիյէ կէլմէլէրի։

13 Մարտ 1876

Պապը Սէրասքէրի 2

Ասաքիրի շահանէյէ պիր սէնէ զարֆընտա լուզումի օլաճագըն միգտարը ալընմաք իւզէրէ մուպայեա օլունաճաք տէօյիւլմիշ Սամսոն պաղտայընըն էսմանը մաքպուզ փիրուտինտէ պէր վէճհի փէշին սիմ մէճիտիյէ նիրմի պիրէր պուչուք դրուշ օլարաք վերիլմէք իւզէրէ պեհէր քըյէսի 2 դրուշ օլարաք թալիպի եօհատէսինտէ օլուպ իշպու մարտը Բումինին օն նէքիզինճի չէհարշէնպիհ կիւնիւ դարարը դաթիլի վերիլեճէյինտէն, իթա իթմէյէ թալիպ օլանլարըն նէվմի մէզքիւրտէ Տարը Շուրայի ասքէրիյէ կէլմէլէրի։

13 Մարտ 1876

Պապը Սէրասքէրի 4

Ասաքիրի շահանէ իչին Շէրայիթի մալիւմէ իլէ մուպայեա խարիճէն պալուննան սէպզէնին քօնթրաթօը մուտտէթի խիթամ պուլարաք սէնէտէն պիր սէնէյէ քօնթրաթօ խիլէճէյինտէն վէ իշպու մարտը Բումինին օն նէքիզինճի չէհարշէնպիհ կիւնիւ դարարը դաթիլի վերիլեճէյինտէն, իթա իթմէյէ թալիպ օլանլարըն նէվմի մէզքիւրտէ Տարը Շուրայի ասքէրիյէ կէլմէլէրի։

13 Մարտ 1876

Պապը Սէրասքէրի 4

Ասաքիրի շահանէ Էրզաք անպարընա հէման թէսլիմ օլունմաք վէ էսմանը մաքպուզ սէնէտի փիրուտինտէ սիմ մէճիտիյէ նիրմի պիրէր պուչուք դրուշ հիսապըյլա պէր վէճհի փէշին վերիլմէք իւզէրէ հավալէթէն իթա օլունմաք շարտըյլա մուպայեա օլունաճաք օլան 10.000 քըյէ պիրինճի պիրթա չէքէրին պեհէր քըյէսի 5 դրուշ 30 փարայա թալիպի եօհատէսինտէ օլուպ իշպու մարտը Բումինին օն աէքիզինճի փէնճշէնպիհ կիւնիւ դարարը քաթիլի վերիլեճէյինտէն, իթա իթմէյէ թալիպ օլանլարըն նէվմի մէզքիւրտէ Տարը Շուրայի ասքէրիյէ կէլմէլէրի։

15 Մարտ 1876 2

Պապը Սէրասքէրի

Հէր քիմին նէզտինտէ 91 սէնէսի Շուպաթընըն նիհայէթինէ քատար թաջինաթը լուհմիյէ փուսուլասը վարիսէ, 92 սէնէսի Մայիս նիհայէթինէ տէկին այնէն վէ եախօտ պէտէլէն ալըղ իթմէլէրի իլան օլունուր։

13 Մարտ 1876

Պապը Սէրասքէրի

ՏՕՔԹՈՐ ԻՆ ԱՊՍԷՆԹԻԱ
(DOCTOR IN ABSENTIA)

Բժշկական, Գրական, Փիլիսոփայական, Իրաւագիտական, Աստուածաբանական եւ Երաժշտական տոքթորութեան վկայական առնելու փափագող անձինք, առանց իրենց տեղէն մեկնելու կրնան համալսարանի վկայական գիմել առ Մէտիքիւս Անգլիոյ ծերունի քաղաքը Ռ. Ի. Տի. Բօտ փողոցը թիւ 46:

ՄԱՅՐԵ՛Ր, ՄԱՅՐԵ՛Ր, ՄԱՅՐԵՐ.

Եթէ կուզէք Ձեր փոքրիկ երախաները փորի ցաւերէ ազատել.

Եթէ կուզէք Ձեր փոքրիկ երախաները փորհարութենէ ազատել.

Եթէ կուզէք Ձեր փոքրիկ երախաները ակռայ հանելու ժամանակը վտանգէ ազատել.

Վերջապէս մայրե՛ր, եթէ կուզէք որ Ձեր սիրելի երախաները թէ ցորեկ և թէ գիշեր փորի ցաւէ ազատ հանդարտ քնանան ու մեծնան և առանց ձեր գիշերն ալ խաղաղ քնով անցնի.

Գործածեցէք ձեր երախաներուն համար ՄԻՍԻԶ ՈՒԻՆՍԼՕԶ ՍՈՒԹԻՆԿ ՍԻՐԸՓ կոչուած դեղը.

Բիւրաւոր մայրեր այդ դեղէն գործածած են իրենց զաւակացը համար և անոր օգտակարութիւնը կըզ գիտեն.

Կըծախուի Մինասեանց Ամերիկեան վաճառատան մէջ որ 'ի Ղալաթիա.

ԱՌ ԱՐԵԳԱԿՆ

ՄԵԾ ՏՈՒՆ ԴԵՂԱԳՈՐԾՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ԴԵՂՕՐԷԻՑ

Վ. ԾԱՆՆԻ

Կ. Պոլիս Կամարքի հրապարակը Թիւ 1—2

ԵՒ

Բէյօղլու Մեծ փողոց Թիւ 77.

Եւրոպիոյ առաջին գործարանաց հետ յարաբերութեամբ կապուած, եւ իր դեղօրէից ընտրութեամբն եւ գնոց չափաւորութեամբ հռչակուած:

Միակ մթերանոց անուանի Հ. Նէսթլէ քիմիագէտին շինած Ֆարին Լաքթէէն, որ փոքրիկ տղայոց, տկար կազմուածոյ եւ հիւանդութենէ ապաքինեալ մարդկանց միակ անդորր սննդականն է համայն Եւրոպիոյ մէջ ընդունուած եւ ամեն գիտուն բժշկաց համաձայնութիւնն ստացած.

Հոն կը գտնուի նաեւ.

Քոնֆօ (Լամաքի խմոր կամ) որ մեծ համբաւ ունի Եւրոպիոյ մէջ եւ շատ կը գնուի.

Մէլէֆա ու ՖԻՆԻՆ, զուտ եւ մաքուր, Բէլլիէ, Տիւպուա, Ֆօպեթ եւ Լիմոնադ ճարտար քիմիագէտներէն պատրաստուած.

Ձկան իւղ, զուտ, Բրիսթոլի Բէթէր Մէյլէրի գործարանէն եկած.

Եկէրթ (Տիփիզիա) Խահուէ. Լոնտոնի կապուրիի Հ. Ֆրանք գործարանէն եկած ստանաք, ամ առող եւ ախորժակ բացող, որ հաստատի խահուէի հետ խառնելով գինը մեծապէս կիջեցնէ՝ առանց համն ու հոտը փոխելու.

Արտասահմանեան առողջ ամեն ժամու մէջ.

Ծէրմէնէ ջուր, մագիլու անմիջապէս ներկ:

Պ. Վ. Ծաննիի տանը դեղեր գործածելու եւ գործէն բերել տալու յանձնարարութիւններ ալ կընդունի:

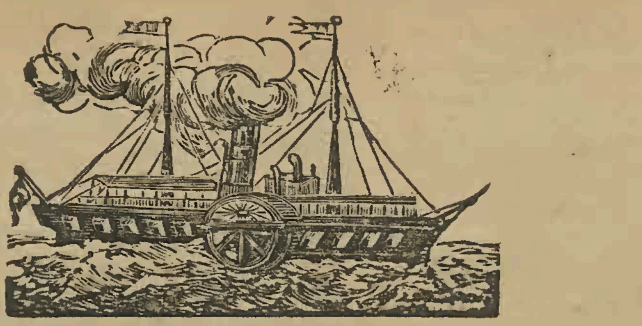

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻԷ

ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐՈՒՆ ԵՐԹԵՒԵԿԻ ԺԱՄԵՐԸ

1876 ՄԱՐՏ 1 ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ ՕՐԷՆ ՍԿՍԵԱԼ

ՄԻՆՉԵՒ ՄԱՐՏ 31

ԲՈՍՓՈՐԷՆ ԻՋՆՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐԸ

Ժամ Թիւ — Եւրոպական եզերք

12 45 19 Ենիմահալլէն Մէզարբ. Պէօյիւքտէրէ, Թարաբիա Ենիքէօյ Իսթինիա Պոյաճ. Ռ. Հիսար. Պէպէք. Մարտ 15էն ժամը 12 1/2ին:

1 45 18 Ռ. եւ Ա. Գավաքէն Մէզարբ. Պէօյիւքտ. Թարաբիա Ենիքէօյ Էմիրկէն, Ռ. Հիսար. Պէպէք. (Մարտ 15էն ժամը 1 1/2ին):

3 30 34 Ենիմահալլէն Մէզար Պէօյիւք. Թարաբիա Ենիք. Իսթինիա Էմիրկէն. Ռ. Հիսար Պէպէք. Արնաւ. Օրթաք. Պէշիք. (Ուրբաթ օրեր Պէյքօզ հանդիպելով)

4 45 23 Ենիմահ. Պէօյիւքտ. Թարաբ. Ենիք. Իսթէն. Էմիրկ. Պոյաճ. Ռ. Հիսար. Պէպէք. Արնաւ. (Ուրբաթ օրերը Օրթաք. Գուրուչ. Պէշիկթաշ:

6 45 1 Ենիմահալլէն Պէօյիւքտ. Թարաբ. Ենիք. Պէյքօզ. Պաշապ. Գանլըճա. Պոյաճ. Ռ. Ա. Հիսար Գանտիլլի Արնաւուտք. Պէյլէրպէյի Օրթաքէօյ Գուզկունճուք. Պէշիկթաշ. Իսկիւտար.

8 45 25 Ենիմահալլէն, Մէզարպուրնու. Պէօյիւքտէրէ. Թարաբ. Պէյքօզ. Ենիք. Պոյաճ. Ռ. Հիսար. Պէպէք. Արնաւ. Գուրուչ. Օրթ. Պէշիկթաշ:

10 22 Մէզարբ. Պէօյիւք. Թարաբ. Ենիք. Էմիրկ. Ռ. Հիսար. Արնաւ. Օրթաք. Պէշիկթաշ:

Անատօլու եզերք

1 2 Արնաւուտք. Գուրուչ. Օրթաքէօյ. Պէշիկթաշ. (Մարտ 15էն ժամը 12 3/4ին)

1 30 3 Արնաւ. Գուր. Օրթաքէօյ, Պէշիք. Գապաթաշ:

2 22 Պէպէք. Արնաւ. Գուրուչ. Օրթաքէօյ Պէշիկթաշ:

2 45 2 Արնաւ. Գուր Օրթ. Պէշիկ. Գապաթաշ:

3 15 19 Պէպէք. Արնաւ Գուրուչ. Օրթաքէօյ Պէշիքթաշ:

4 22 Արն. Գուր. Օրթաք. Պէշիկթաշ Գապաթաշ:

5 45 2 Արնաւ. Գուր. Օրթ. Գուզ. Պէշիկ. Գապաթ. (բացի ուրբաթէ)

8 3 Վանիք. Կանդ. Չէնկ. Պէյլէր. Օրթաք. Գուզ. Պէշիք. Իսկիւտար:

Ասիական եզերք

1 23 Պէյքօզ, Պաշ, Գանլըճա, Ա. Հիսար. Գանտ. Վանիքէօյ Չէնկէլք. Պէյլէր. Գուզկունճ:

1 1 Վանիքէօյէն Չէնկէլ, Պէյլէրպ. Գուզկունճք, Գապաթ:

1 45 25 Պէօյիւքտէրէ, Բիւլէճայ Թարաբ. Պէյքօզ. Պաշապահ. Գան. Ա. Հիսար Վանիքէօյ, Չէնկէլքէօյ. Պէյլէրպ. Գուզկունճուք: (Ուրբաթ օրերժամը 2 ին)

4 3 Վանիք. Չէնկէլք. Պէյլէրպէյ Գուզկ.

4 15 21 Պէյքօզ. Պաշապ. Գան. Ա. Հիսար Գանտ. Վանիք. Չէնկ. Պէյլէրպէյ Գուզկ. (Բացի ուրբաթէ)

10 2 Արնաւ. Չէնկ. Պէյլ Գուզկ. (Ուրբաթ օրերը Վանիքէօյէն չիտակ կամուրջ):

ԿԱՄՈՒՐՋԷՆ ԵԼՆՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐԸ

Եւրոպական եզերք

2 30 1 Գապաթաշ, Իսկիւտար Պէշիկթաշ, Գուզկունճուք Օրթաքէօյ Պէյլէրպէյ Չէնկ. Արնաւ. Գանտիլլի Ա. Հիսար Ռ. Հիսար, Պոյաճ. Գանլըճա Պաշապ. Պէյքօզ. Ենիք. Թարաբիա Պէօյիւքտ. Ենիմահ.

3 23 Պէշիկթաշ Օրթաք. Գուր. Արնաւ. Պէպէք. Ռ. Հիսար. Էմիրկ. Ենիք. Թարաբ. Պէօյիւքտ Ենիմահ.

5 30 23 Պէշիկթաշ Օրթաք. Արնաւ. Պէպէք Ռ. Հիսար Էմիրկ. Ենիք. Պէյքօզ. Թար. Պէօյիւք. Մէզ. Ենիմահ.

6 30 3 Գապաթաշ Իսկիւտար Պէշիկթաշ Գուզկունճուք Օրթաք. Պէյլէր. Չէնկ. Արնաւ. Վանիք.

8 22 Պէշիքթաշ Օրթաքէօյ Արնաւուտքէօյ Ռ. Հիսար Էմիրկէն Ենիք. Թարաբիա Պէօյիւք. Մէզար:

9 45 23 Գուզկ. Պէյլ. Չէնկէլ. Վանիք. Ռ. Հիսար. Պոյաճ. Իսթէն. Ենիք. Թարաբ. Պէօյիւք. Մէզար. Ռ. եւ Ա. Գավաք (բացի ուրբաթէ).

10 30 18 Պէշիկթաշ Պէպէք. Ռ. Հիսար, Էմիրկէն Ենիք. Թարաբ. Պէօյիւք. Մէզարբ. Ենիմահ. (Ուրբաթ օրերը ժամը 10 1/4 ին Գավաքները հանդիպելով)

10 45 34 Օրթաք. Արնաւ. Պէպէք. Ռ. Հիսար Էմիրկէն Իսթէն. Ենիք. Թարաբ. Պէօյիւքտ. Մէզարբ. Ենիմահ.

11 15 25 Պէպէք. Ռ. Հիսար Պոյաճ. Ենիքէօյ. Թարաբ. Պէօյիւքտ. Ենիմահ.

Անատօլու եզերք

2 2 Պէշիկթաշ Օրթաքէօյ, Արնաւուտքէօյ.

2 45 19 Ուղղակի Պէպէք:

3 15 22 Ուղղակի Արնաւուտքէօյ:

9 15 2 Պէշիկ. Օրթաք. Գուրուչ. Արնաւ. Վանիք.

10 3 Գապաթաշ Պէշիկթաշ Օրթաք. Գուրուչ. Արնաւ. (Անկից չիտակ կամուրջ):

11 5 1 Գապաթաշ Պէշիկթաշ. Օրթաքէօյ, Գուրուչ. Արնաւ.

11 35 3 Պէշիքթաշ Օրթաքէօյ Գուրուչ Արնաւուտքէօյ.

12 2 Պէշիք. Օրթաքէօյ Գուրուչէշմէ Արնաւուտքէօյ.

Ասիական եզերք

3 3 Գուզկ. Պէյլէր. Չէնկ. Վանիք.

4 45 2 Պէշիքթաշ Գուզկ. Օրթ. Պէյլէրպէյ Չէնկէլք. Արնաւ. (Բացի ուրբաթէ):

10 15 19 Գուզկ. Պէյլէրպէյ Չէնկ. Վանիք. Ա. Հիսար Գանտ. Պաշապահճէ, Պէյքօզ Բիւլէճայ Պէօյիւքտէրէ. (Ուրբաթ օրերը ժամը 10ին)

11 5 21 Գուզկ. Պէյլէրպէյի Չէնկէլք. Վանիք. Գանտ. Ա. Հիսար Գանլըճա, Պաշապահճէ, Պէյքօզ.

11 45 22 Գապաթ. Գուզկ. Պէյլէրպէյ, Չէնկէլ. Վանի. (Պէպէքի պահճէ խիճէլիօին պիտի կենայ):

Ուրբաթ օրեր ժամը 4 ին կամուրջէն շոգենաւ մը ելնելով Իսկիւտար. Գուզկ. Պէյլէրպէյ Չէնկէլքէօյ Վանիք. Գանտ. Ա. Հիսար Գանլ. Ռ. Փ. Ման. Պաշապ. հանդիպելով Պէյքօզ պիտի երթայ, եւ իրիկուան ժամը 9ին Պէյքօզէն ելնելով նաւամատոյցները հանդիպելով կամուրջ պիտի վերադառնայ:

Այս լրագիրս շաբաթը երեք անգամ կը հրատարակուի, երկուշաբթի, հինգշաբթի եւ շաբաթ օրերը: Բաժանորդագրութեան տեղերն են Ղալաթիա Սանսարեան ճառուխի թիւ 198, Նօրօ խան Մասիսի խմբագրատունը:

Իսկ գաւառաց մէջ հետեւեալ հոգաբարձուաց անձնականները.

ԻԶՄԻՐ. Սողոմոն աղա Տէտէեան.

ՆԻԿՈՄԻԴԻԱ. Խաչատուր էֆ. Լակիճեան.

ՊՐՈՒՍԱ. Սահմոն աղա Թանկէրեան.

ԹԷՔԻՐՏԱՂ. Յովակիմ աղա Ոգուլարդեան.

ՏՐԱՊԻԶՈՆ. Խաչատուր Քաղաքլըմասեան.

ԿԱՐԻՆ. Կարապետ պատուելի Զաքարեան.

ՎԱՆ. Կարապետ աղա Նոթանեան.

ՄՈՒՇ. Միհրան աղա Փօթիկեան.

ԵԱՇ. Մ. աղա Խաչիկեան.

ՖՈՔՇԱՆ. Ֆէրհատ աղա Ս. Ֆէրհատեան.

ԵՐԶՆԿԱՑ. Թադէոս աղա Բաղդասարեան.

ՍԻՎՐԻՀԻՍԱՐ. Եղմ. Տ. Բարէն.

Օտար քաղաքներէ ստորագրողներ նամակները տեղերէն մէկուն հետ կրնան թղթակցիլ:

ԽՄԲԱԳԻՐ—ՏՆՕՐԷՆ

Կ. Ս. ԻՒԹԻՒՃԵԱՆ

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ ՄԱՍԻՍ ԼՐԱԳՐՈՑ

ԳԱԼԱԹԻԱ ՆՕՐՕ ԽԱՆ

ՀՐԴԵՀԻ ԴԷՄ ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԻՒՆ

NORTH BRITISH AND MERCANTILE INSURANC COMPANY	NORTHERN ASSURANCE COMPANY
ՆՈՐԹ Հ ՊՐԻԹԻՇ ԷՆՏ ՄԸՐՔԸՆԹԱՅԼ	ՆՈՐԹՀԸՐՆ
Լոնտրայի և Էտինպուրկի ապահովական ընկերութիւն Անգ. Լր.	Լոնտրայի և Ապըրտինի ապահովական ընկերութիւն Անգ. Լր.
Բաժանորդագրեալ դրամագլուխ 2.000000	Բաժանորդագրեալ դրամագլուխ 3,000000
Վճարեալ դրամագլուխ 250,000	Վճարեալ դրամագլուխ 150,000
Պահեստի դրամ հրդեհ.	Պահեստի դրամ հրդեհ.
Հի ճիւղին դոյացեալ 827,258—1,077258	Հի ճիւղին դոյացեալ 315,000—465,000
1872ին հրդեհի զուտ հասոյթը 805,746	Զուտ հասոյթ 1872ի 313,364

Ստորագրեալս իրենց բազմաթիւ յաճախորդաց և այս քաղաքիս ընդհանուր հասարակութեան կը ծանուցանեն որ իրենք միայն ալ երկու ընկերութեանց միայնակ գործակատար ընտրուած ըլլալով, այնպիսի դրութեամբ մը մէջ կը գտնուին, որով հրդեհի դէմ ապահովութեան մեծ դիւրութիւններ կը մատուցանեն:

Ապահովութեանց կարգադրութիւնները կը բաղկանան երկու ընկերութեանց մէջ համեմատական բաժանում մը, և այսպէս ապահովութեան և դիւրութեան ու երկուքին՝ ընկերութիւնն ալ իրենց աւելի մեծագումար ապահովութիւն բանողներու ինքզինք ներկայացունել:

Գրեթէ ամեն կարգի վտանգ առ որ ապահովութիւնք կրնան ընդունուիլ ինչպէս Բերայի Ղալաթիոյ և Պոլսոյ մէջ, նոյնպէս մօտակայ քաղաքներու գիւղերը և գաւառները:

Գիներուն և աւելի մանրամասն տեղեկութեանց համար պէտք է դիմել Միացեալ ընկերութեանց գրասենեակը Ղալաթիոյ Բէլլէմաք թաղամի մօտ Եկմաքճի խան թ իւ 5:

Լիազօր գործակատար

Վ. Թ. ՍՈՒԱՆ